

Polské předsednictví v Radě EU a program ESPON

V první polovině tohoto roku předseda Radě EU Polsko, jehož jednou z priorit je odolnost příhraničních regionů a budoucnost kohezní politiky EU. Aktuální vydání časopisu TerritoriALL, nesoucí

podtitul „Odolnost v příhraničních regionech“, obsahuje řadu příspěvků týkajících se odolnosti evropských regionů a jejich schopnosti reagovat na stávající krize různého charakteru. Pozornost je věnována regionům na východní hranici Evropy i souvisejícím tématům, jako je nulový čistý zábor půdy nebo inovativní plánování ve venkovských oblastech.

V souvislosti s polským předsednictvím také proběhla v termínu 25.–26. 6. 2025 ve městě Gdaňsk konference ESPON s názvem „Exaptivní odolnost v příhraničních regionech“, kde byl poprvé řešen koncept exaptivní odolnosti regionů, tedy schopnosti regionů přizpůsobit se vnějším výzvám díky kreativnímu využití svých stávajících zdrojů a schopností.

Výzva k předkládání návrhů cílených analýz ESPON

Na oficiálních stránkách programu ESPON byla zveřejněna 5. výzva k před-

kládání návrhů cílených analýz ESPON s uzávěrkou 24. 11. 2025. Je zde podrobně popsán záměr cílených analýz, postup při předkládání a vyhodnocování návrhů a vložena veškerá související dokumentace.

Návrhy mohou předkládat zainteresované subjekty (stakeholderi), tj. zástupci státní/regionální/místní správy, řídicího orgánu nebo orgánu územní spolupráce ESPON, kteří poptávají zpracování projektu.

V návrzích předkládaných prostřednictvím elektronického formuláře je třeba:

- důkladně popsat specifický územní kontext a politické otázky, které by měly být v následném projektu řešeny;
- reflektovat širší evropskou perspektivu;
- zohlednit požadavek na následné využití výstupů z projektu v procesech tvorby politiky a na přidanou hodnotu projektu pro další zainteresované subjekty z jiných zemí/regionů/měst;
- vysvětlit proveditelnost analýzy z hlediska metodologie, indikátorů a do-

stupnosti dat a také zajistit aktivní zapojení stakeholderů během celého procesu implementace;

- zohlednit vazbu na některý z osmi tematických akčních plánů ESPON (tzv. TAP).

Řádně vyplněné formuláře s návrhy cílených analýz procházejí dvoufázovým hodnocením. Pokud je návrh v prvním kole úspěšný, je ještě před závěrečným

hodnocením vedoucí stakeholder pozván k on-line diskusi s Evropským skupením pro územní spolupráci (ESÚS) ESPON.

Návrhy mohou být podány ze strany skupiny zainteresovaných subjektů (stakeholderů) sdílejících společné potřeby, stejně jako pouze od jednoho stakeholdera. Pomoc s hledáním partnerů může poskytnout národní kontaktní místo

programu ESPON, tedy Ústav územního rozvoje v Brně, které je součástí sítě kontaktních míst ostatních členských států programu.

Veškeré bližší informace jsou uvedeny na oficiálních stránkách programu a na webových stránkách Ústavu územního rozvoje v sekci Mezinárodní spolupráce.

**Klimaticky
neutrální
území**

**Správa
nových
geografických
oblastí**

**Místa
odolná
vůči krizím**

**Perspektiva
pro všechny lidi
a místa**

**Život, práce
a cestování
přes hranice**

**Chytrá
konektivita**

**Evropská
území v
globálních
interakcích**

**Adaptace na
dopady
klimatických
změn**